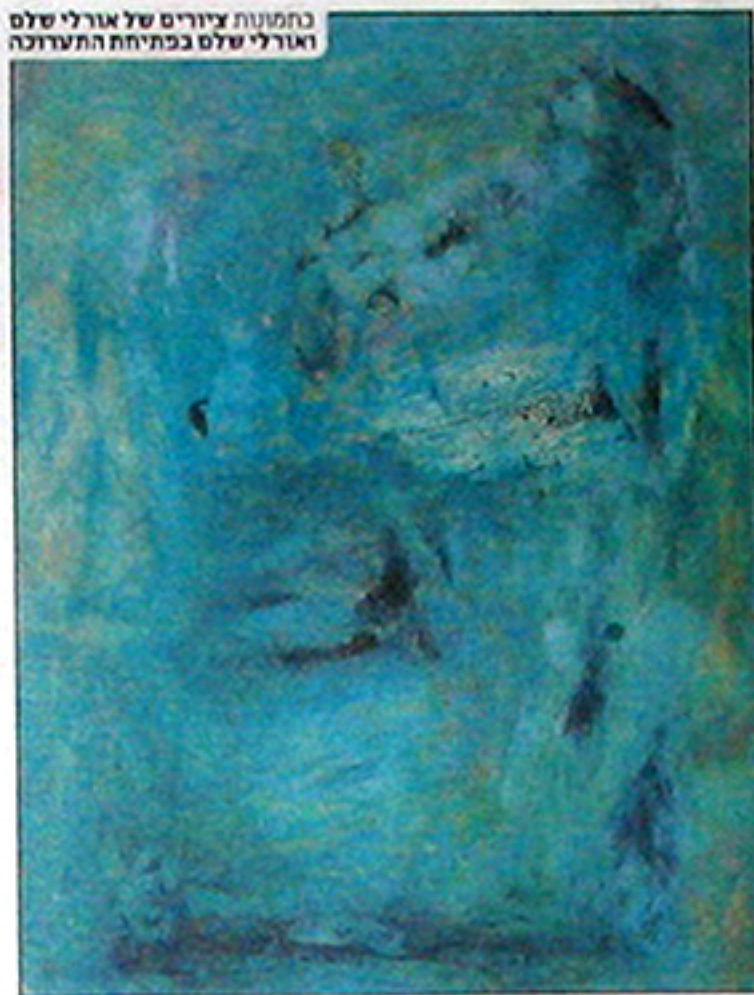

בחמוט ציורים של אורלי שלם ואורלי שלם בכתיחת התערוכה

המהפכה האמנותית

בגיל 45 אחרי שבע שנים ו-18 תערוכות מאחוריה דווקא התערוכה החדשה שפתחה הציירת המקומית אורלי שלם בגלריית מחוץ למסגרת הצליחה לרגש

הציירת אורלי שלם כבר לא ילדה קטנה. בגיל 45 ועם 18 תערוכות מאחוריה, בגלריות ובאולמות בכל רחבי הארץ, רווקא התערוכה, שהיא פתחה בשבוע שעבר בגלרייה המקומית מחוץ למסגרת בשילת, גרמה לה להתרגשות אדירה. רווקא התערוכה בגלרייה, שבה כבר הציגה בעבר ושהיא עוברת איתה באופן קבוע ומו"רת בה רפסטים מצוירים, הדירה שינה מעיניה.

מסתבר שכבר 18 תערוכות ושבע שנים שלם מעולם לא עשתה פתיחת תערוכה אמיתית. היא תמיד נתנה לציורים לרבר עבודה אבל אף פעם לא דיברה בשמם. כל תערוכה שהיא הציבה עד היום פשוט סודרה ונפתחה לקהל הרחב. השבוע, בגלריית מחוץ למסגרת, שלם עשתה היסטוריה מבחינתה, עמדה מול הקהל שהומינה לערב הפתיחה ודיברה בקול נרגש על היצירה.

אורלי שלם, נשואה פלוס שניים, תושבת נילי, היא במקצועה מעצבת גרפית מזה 20 שנה. כשהלך 13 שנה של עיצוב גרפי היא לא ננעה מעולם במכתול או בכר ציור.

אז איך אפשר לצייר מבלי ללמוד "לא למדתי אמנות, ובתפיסה שלי אם לא למדתי אמנות, לא חשבתי אפילו על היכולת להיות אמנית. התפיסה שלי היתה שצריך ללמוד משהו לפני שאפשר לעשות אותו".

לפני שבע שנים החלה המהפכה האישית של שלם. "עברתי מספר שינויים בחיי האישיים, ופתאום הגיע הצורך שלי לצייר. זה התחיל כצורך תרפויטי כלכלי - כשהתחלתי לצייר לא חשבתי אפילו להיות אמנית, וכטח לא למכור ציורים".

מאחר ושלם לא חשבה שאפשר לצייר כלי ללמוד, היא הלכה ללמוד אצל רות זמיר, אמנית שדוגלת במתן מרחב אישי לביטוי עצמי. "הדבר העיקרי שרות ניסתה ללמד אותי היה שהכל מצוי בתוכי ושעלי לאפשר לעצמי להתבטא ולהתנסות, לשחרר את הביקורתיות והפחד, ליהנות מהצבעים, המרקמים, המוויקה המתנגנת ברקע, הרגש הגואה והדמיון שרוצה לפרוץ החוצה אל הבה. זה היה אחד מתהליכי הלימוד הקשים והמהנים בחיי, ומאז לא הפסקתי לצייר. זה היה מסע אוטו-דידקטי של חיפוש וביטוי עצמי. בציורים הראשונים פשוט טרפתי סכניקות וצבתי עים וניסיתי הכל: ציור ביריים, בשפכטלים ובמכחולים, השפצות של צבע, עבודה עם משהות עיצוב, טופילים, חול וכל מה שעלה על דעתי למדתי איך כל שילוב וכל חיבור עובדים. מאוחר יותר ציירתי גם כבית האמנים בתל אביב והעבודה בקבוצה תרמה את הלקה".

הציורים החלו להיערם, ולקה לשלם זמן להבין את הערך האמנותי של ציוריה. האמת היא שהציורים של שלם נאמת מרבנים בשבילה. הם אינם ציורים ריאליים, אלא מופשטים, חלקם אקספרסיביים סועים, חלקם ליריים ושלווים וחלקם דקורטיביים קישוטיים. "בהתחלה היו אלו בני משפחה וחברים שהתלהבו וביקשו לרכוש לעצמם ציורים שלי, ואני חשבתי שהם עושים זאת כמהווה וכרצון לעורר אותי. ואולם אז הגיעה הצעה להציג ביריד תוצרת הוצר בירושלים, וסם כבר דוי בר על קהל הרש ואובייקטיבי שלא מכיר אותי. הופתעתי לגלות כיצד הציורים מרבנים ונוגעים באנשים שונים - צעירים ומבוגרים, כולל תיירים מהו"ל, רתיים וחילוניים. קיבלתי תגובות נהרות ומכרות מספר ציורים, וזו היתה הפעם הראשונה שהבנתי שאנשים מתחברים לצבעים, למרקמים ולצורות, באופן רגשי וישיה, שהוא מעבר לצורך להסביר או להכיר אותי. זו היתה הבנה מדהימה. כיוון שאני מעצבת גרפית במקצועי, אני שומרת בקנאות רבה על הספונטניות והופש היצירה באמנות שלי, ולכן אני לא מצוירת ציורים על פי הזמנה. ברגע שייכנסו לתהליך 'רעשים' או תכתיבים מכתוף, זה יפגום בהרעות העשייה הפריטית שלי וייקח את זה למקום אחר של אמנות בהזמנה".

מאז הציגה שלם כבר ב-18 תערוכות - יחירות וקבוצתיות שהתקיימו בחללים שונים. יש לה תערוכה קבועה במרכז העיצוב המקומי OPEN SPACE שבמרכז מודיעין, וגלריית מחוץ למסגרת בשילת מחזיקה קטלוג שלה כדרך קבע, ומייצרת הרפסטים איכותיים מהציורים שלה. זו הגלריה היחידה ששלם מסכימה שתייצר הרפסטים מצוירה, מאחר והיא נוכחה לדעת שהם איכותיים ביותר.

"הבנתי שהציורים עצמם לעתים יקרים מדי עבור אנשים. מצד שני, החומרים יקרים, חללי התצוגה עולים לאמן כסף ולכן, מנהל גלריית מחוץ למסגרת, דרור גרניץ, הראה לי את טיב העבודה המעולה שהוא עושה ביצירת הרפסטים, שאיתם ניתן למכור בעלות נמוכה יותר. אני שמחה שאני נשים אהבים את הציורים שלי ורוצים לרכוש אותם גם בהרפס. העבודה שמיסדה מוכן לשלם ממיטב כספו עבור הרפס או אורגינל, ויותר מכך - לתלות ציור שלי במרחב הפרטי שלו, מרגשת אותי בכל פעם מחדש".

התערוכה, שפתחה שלם בשבוע שעבר בגלריית מחוץ למסגרת, נקראת: "השקט שאחרי הסערה". שלם: "כשנתיים האחרונות התחיי לו להופיע אצלי ציורים פנימיים ויותר ליריים. עברתי לצייר כסטור דיו כבית ומשהו כי נרגע. בתערוכה הנוכחית הצנתי קיר של הציורים הסוערים יותר מול קיר של הליריים, ושני סוגי הציורים מציגים פנים שונות שלי כאמנית".

לעתים היא מסתכלת אחורה בהשתאות על שבע שנות יצירה. מי, שאף פעם לא חשבה שתהיה אמנית, מוצאת את עצמה היום מוחתת תערוכה אחרי תערוכה, ואפילו העזה בשבוע שעבר לעמוד מול קהל ולרבר מעט על מהי האמנות בשבילה. כעת, לאחר שנפרצו כל כך הרבה שבילים בחייה, מי יודע אילו שבילים חדשים היא תעז ותפרוץ בעתיד? כעת היא חולמת כי הציור יהפוך להיות מקור פרנסתה העיקרי ועיסוקה העיקרי בחיים.